

Ministerul Muncii și Solidarității
Sociale

Ambasada României în Republica Italiană

Biroul atașărilor pe probleme de muncă și
sociale

Dreptul la pensia comunitară pentru munca efectuată în Italia și în România

---

Informațiile conținute în acest ghid sunt actualizate conform legislației în vigoare la nivelul lunii mai
2023

Cuprins:

Unde se depune cererea de obținere a pensiei?.....	pag. 3
Pensia acordată conform legislației italiene	pag. 4
Pensie acordată conform legislației române.....	pag. 7
În atenția persoanelor care urmează să se restabilească în România.....	pag 8
Modalități de verificare a profilului de contribuabil a stadiului cererilor sau a situației propriilor contribuții plătite în Italia	pag. 9
Transmiterea anuală a certificatului de viață pentru continuarea primirii pensiei plătită conform legislației române.....	pag. 9
Transmiterea anuală a certificatului de viață pentru continuarea primirii pensiei italiene	pag. 10
Anexa 1: Case teritoriale de pensii desemnate ca Poli de competență.....	pag 12

UNDE SE DEPUNE CEREREA DE OBTINERE A PENSIEI?

Pensia se solicită de la fiecare stat în care ați lucrat în parte, în momentul în care îndepliniți condițiile de pensionare din statul respectiv. De exemplu, dacă ați lucrat atât în România, cât și în Italia, veți primi două pensii, una acordată de către statul român, la îndeplinirea condițiilor prevăzute de legislația română și alta acordată de către statul italian, din momentul în care îndepliniți condițiile prevăzute de către legislația italiană, fiind necesar să depuneți câte o cerere pentru obținerea fiecărei pensii, în parte.

Principiul totalizării perioadelor de asigurare este valabil pentru accesul la ambele pensii, atât cea acordată de către statul român, cât și cea care va fi acordată de statul italian, la momentul îndeplinirii condițiilor. Dacă perioada în care ați fost asigurat în Italia, nu este suficient de lungă pentru a putea beneficia de pensie în acest stat, vor fi luate în calcul toate perioadele de asigurare realizate în alte state membre ale UE, deci și în România. Regula este valabilă și viceversa. În scopul totalizării perioadelor de asigurare realizate în cele două sisteme de pensii (Italia și România), INPS poartă corespondență în mod direct cu Casa Teritorială de Pensii competentă din România, prin intermediul formularelor europene de legătură, în vederea certificării reciproce a perioadelor de asigurare. **Valoarea pensiei va fi stabilită proporțional cu stagiul de cotizare la sistemul de asigurări sociale al respectivului stat.**

Atenție: Informați-vă asupra condițiilor de pensionare din fiecare stat și asupra documentelor ce trebuie anexate cererii de pensionare. Pentru reducerea termenului de soluționare este important ca cererea să fie depusă la instituția competentă din statul în care aveți înregistrată rezidența, trebuie să fie completă, corect întocmită și să fie transmise toate informațiile și documentele necesare.

Cererea de pensionare trebuie depusă la autoritatea competentă din statul de ședere obișnuită.

- dacă locuiți în Italia, cererea trebuie depusă la **INPS de la locul de domiciliu**. Pentru sprijin vă puteți adresa unei instituții de asistență a lucrătorilor - “patronato” care va face toate demersurile către instituția competentă din România - Casa teritorială de pensii constituită ca pol de competență în relația cu Italia (Anexa 1), nefiind necesară deplasarea în România în acest scop. Dacă doriți să obțineți pensie din Italia și aveți deja calitatea de pensionar în România, nu uitați să menționați în cerere ce Casă teritorială din țara noastră vă are în evidență. În această ultimă situație, Casa teritorială de pensie care vă are în evidență va certifica către INPS perioada de asigurare realizată de dvs. în România;
- dacă locuiți în România, cererea trebuie depusă la **Casa Teritorială de Pensii din România**, care va purta corespondență cu **INPS Terni**, fie că este vorba despre confirmarea perioadei de asigurare realizată în Italia, fie despre emiterea deciziei de pensionare italiană. Sunt câteva excepții, de exemplu, cererile de pensionare ale persoanelor care au lucrat în domeniul spectacolului care sunt transmise către Filiala metropolitană Roma Flaminio, desemnată Pol PALS.

Casa Națională de Pensii Publice are rolul de organism de legătură pentru stabilirea pensiilor pentru limită de vârstă, pensiilor anticipate, pensiilor anticipate parțiale, pensiilor de invaliditate, pensiilor de urmaș, ajutoarelor de deces, acordarea prestațiilor în caz de accident de muncă și boală profesională, neavând atribuții legate de stabilirea și plata pensiilor în sistemul public de pensii din România, atribuții ce revin exclusiv caselor teritoriale/sectoriale de pensii care stabilesc și plătesc drepturi de pensie/ajutoare de deces acordate din sistemul public de pensii din România. Info suplimentare: <https://www.cnpp.ro/pensii-comunitare>

PENSIA ACORDATĂ CONFORM LEGISLAȚIEI ITALIENE

Principalele categorii de pensie din Italia

PENSIE PENTRU LIMITĂ DE VÂRSTĂ (PENSIONE DI VECCHIAIA)

- ❖ **Pentru a putea beneficia de pensia pentru limita de vârstă** este necesar ca lucrătorul să fi împlinit **vârsta de pensionare de 67 de ani** și să fi realizat un **stagiul minim de cotizare de 20 de ani** (stagiul de cotizare poate fi atins prin totalizarea perioadelor de asigurare realizate în România + Italia (minim 1 an) + alte eventuale state UE/SEE).
- ❖ Contribuabilii care au contribuții vărsate începând cu 01 ianuarie 1996 se pot pensiona dacă îndeplinesc cerințele menționate anterior, cu condiția ca, cuantumul pensiei să nu fie mai mic decât 1,5 x cuantumul alocației sociale (în anul 2023, pragul este de 754,91 Euro).
- ❖ Persoanele care au contribuții vărsate începând cu 1 ianuarie 1996, se vor putea pensiona, la împlinirea vârstei de 71 de ani, dacă au minim 5 ani de contribuție efectivă.

Data de acordare a pensiei va fi prima zi din luna ce urmează celei în care solicitantul îndeplinește cele două condiții de pensionare (vârstă + stagiul de cotizare), indiferent de data depunerii cererii de pensionare.

Atentie!

✍ Pensia de bătrânețe se acordă dacă solicitantul și-a încetat activitatea salariată în Italia și în România. Din acest motiv, este important ca în cererile depuse în România pentru obținerea pensiei italiene să nu omită să se menționeze data încetării activității din Italia și din țara noastră și, dacă este cazul, din alte state UE.

✍ Pentru stabilirea cuantumului pensiei sunt luate în calcul contribuțiile vărsate până la data îndeplinirii condițiilor de pensionare. Pentru ca INPS să ia în calcul eventualele contribuții vărsate, după data de acordare a pensiei ("*data di decorrenza della pensione*") menționată în decizie, este necesar ca pensionarul să depună o cerere de adăugare stagiul - "*domanda di supplemento*".

✍ Potrivit legislației italiene, de la momentul în care o persoană îndeplinește condițiile de pensionare din Italia, nu mai are dreptul la prestații de șomaj. Eventualele indemnizații de șomaj primite după îndeplinirea condițiilor de pensionare, conform legislației italiene, se consideră prestație plătită cu titlu necuvenit.

PENSIE ANTICIPATĂ

De regulă, pensia anticipată se acordă în funcție de data depunerii cererii. Nu uitați să menționați în cerere ce tip de pensie anticipată doriți să solicitați!!!

Pensia anticipată clasică ("anticipata") este recunoscută lucrătorilor cu un **stagiul minim de cotizare de 42 de ani și 10 luni (în cazul bărbaților) și 41 de ani și 10 luni (în cazul femeilor)**, dintre care 35 de ani trebuie să reprezinte muncă efectivă. Aceste condiții sunt valabile până la 31 decembrie 2026.

Quota 103 : se acordă persoanelor care, **până la 31 decembrie 2023 au vârsta minimă de 62 de ani și stagiul minim de cotizare de 41 de ani**. Cuantumul lunar al pensiei nu poate depăși limita 5 x tratamentul minim (€ 563,73 x 5 = € 2.818,65 lunar brut).

Lucrătorii din domeniul privat care au îndeplinit condițiile de pensionare prevăzute pentru cota 103, până la 31 decembrie 2022 se vor putea pensiona de la 1 aprilie 2023, iar lucrătorii din sectorul public, de la 1 august 2023.

Lucrătorii din domeniul privat care îndeplinesc condițiile de pensionare prevăzute pentru cota 103, se pot pensiona după 3 luni de la data îndeplinirii condițiilor, iar lucrătorii din sectorul public, după trecerea a 6 luni de la data îndeplinirii condițiilor și oricum, nu mai devreme de 1 august 2023.

Condițiile de pensionare cota 103 nu se aplică personalului militar, care a desfășurat activitate în cadrul forțelor armate, poliției, pompierilor și gărzii de finanțe.

”Opzione donna” (anul 2023) – se pot pensiona anticipat **femeile, care îndeplinesc până la 31.12.2022 următoarele condiții: stagiul de cotizare de cel puțin 35 de ani de muncă efectivă și vârsta minimă 60 de ani (redușă pentru maxim 2 ani, cu câte un an pentru fiecare copil), precum și dacă îndeplinesc una dintre următoarele cerințe:**

- este caregiver (își îngrijește de cel puțin 6 luni soțul sau o rudă de gradul I cu handicap grav cu care conviețuiește, ori o rudă de gradul doi cu care conviețuiește în condițiile în care părinții sau soțul persoanei cu handicap grav au cel puțin 70 de ani sau suferă de o afecțiune invalidantă ori sunt decedați sau dispăruți);
- s-a constatat reducerea capacității de muncă a solicitantei pensiei (de către comisia competentă pentru recunoașterea invalidității civile), cu cel puțin 74%;
- a fost concediată / este angajată unei firme aflată în criză, pentru care s-a activat procedura de consultări pentru gestionarea respectivei crize. În cazul acestor lucrătoare se aplică reducerea cu 2 ani a vârstei de pensionare, indiferent de numărul de copii.

”Opzione donna” (anul 2022) - se pot pensiona anticipat **femeile, care îndeplinesc până la 31.12.2021 următoarele condiții: stagiul de cotizare de cel puțin 35 de ani de muncă efectivă și vârsta: 58 de ani/lucrătoare salariate sau 59 de ani /lucrătoare autonome.**

Quota 100 se acordă persoanelor care **în perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2019 și 31 decembrie 2021 îndeplinesc următoarele condiții: au cel puțin vârsta de 62 de ani și au realizat un stagiul de cotizare de cel puțin 38 de ani**, dintre care 35 de ani trebuie să reprezinte muncă efectivă.

Quota 102 se acordă persoanelor care, **până la 31 decembrie 2022, au împlinit vârsta minimă de 64 de ani și au o un stagiul de cotizare de cel puțin 38 de ani**. 35 de ani din cei 38 trebuie să reprezinte muncă efectivă.

Beneficiarii *pensiilor Quota 100, Quota 102 și Quota 103* nu pot lucra până la împlinirea vârstei de pensionare (67 de ani). Pot desfășura doar muncă autonomă ocazională, câștigurile rezultate trebuind să fie de maxim 5.000 euro/an.

ATENȚIE:

Pentru simularea pensiei italiene: <https://serviziweb2.inps.it/AS0207/SimScePen/#top>

PENSIA DE URMAȘ

Este de două tipuri: *di reversibilità* (acordată urmare a decesului unui pensionar) sau *indiretta* (acordată urmare a decesului unui asigurat dacă sunt îndeplinite condițiile legale).

Au dreptul la acordarea pensiei de urmaș următoarele categorii de persoane: soțul/soția supraviețuitor/toare; fiii, care la data decesului părintelui erau minori; inapți de muncă și în întreținerea persoanei decedate; elevi sau studenți universitari care nu lucrează (sau veniturile obținute din muncă

nu depășesc o anumită limită) și au până la 21 de ani (frecventează cursurile unei școli profesionale sau al unui liceu) / 26 de ani (dacă frecventează cursurile unei universități); nepoții minori (echivalați fiilor) dacă se aflau în totalitate în întreținerea (bunicului sau bunicii) la data decesului. Dacă nu există soți, fiii sau nepoți, pensia poate fi acordată părinților care au cel puțin 65 de ani, nu percep pensie și care la data decesului lucrătorului/pensionarului se aflau în întreținerea acestuia. În lipsa soțului, fiilor, nepoților și părinților, pensia poate fi acordată: fraților/surorilor necăsătoriți/te inapți/te, care nu percep pensie și care la data decesului lucrătorului/pensionarului se aflau în întreținerea acestuia.

În cazul pensiei indirecte, este necesar ca lucrătorul decedat, care nu primea pensie, să fi realizat: fie **un stagiu de cotizare de cel puțin 780 de săptămâni**; fie **un stagiu de cotizare de cel puțin 260 de săptămâni, din care cel puțin 3 în ultimii 5 ani dinaintea datei decesului**.

În anumite situații, în care nu sunt îndeplinite condițiile pentru acordarea pensiei de urmaș, poate fi acordată o indemnizație într-o singură tranșă (*indennità una-tantum*) sau *indennità per morte*.

Atenție!

În cazul cererilor de obținere a pensiei de urmaș depuse în România, de către elevi sau studenți majori care studiază în țara noastră, pentru emiterea deciziei de acordare a pensiei este necesar să se obțină de la Ministerul Universității și Cercetării (în cazul studenților - [Riconoscimento per benefici specifici | Ministero dell'Università e della Ricerca \(mur.gov.it\)](#)) sau de la Oficiul Școlar Regional (în cazul elevilor de liceu) o declarație de corespondență / echivalență a studiilor efectuate în străinătate cu cele italiene.

În cazul cererilor (referitoare la stabilirea drepturilor de pensie de urmaș pentru elevii de liceu rezidenți în Români) ce parvin INPS Terni, *Ufficio Scolastico – Ambito Territoriale Terni* are competența de instrumentare a cererii de emitere a declarației de echivalență a studiilor. Cererea poate să fie înaintă fie de către INPS, fie de către solicitantul prestației de urmaș, prin intermediul unui cont de poștă electronică certificată (PEC: usptr@postacert.istruzione.it) sau prin email usp.tr@istruzione.it), anexând: fotocopia documentului de identitate al solicitantului; planul de studii semnat de către directorul școlii și traducerea acestuia legalizată sau efectuată de către Oficiul consular italian din România; declarația eliberată de către Oficiul consular italian sau de către Ambasada Italiei referitoare la studii și la unitatea școlară (de ex. dacă este vorba despre o școală publică sau privată); datele de contact ale solicitantului prestației, în caz că sunt necesare informații suplimentare. În eventualitatea în care se optează pentru efectuarea demersurilor de către INPS Terni, recomandarea instituției este ca, cererea de acordare a prestației să fie însoțită și de documentele menționate mai sus.

PENSIE ACORDATĂ CONFORM LEGISLAȚIEI ROMÂNE

Pentru informații privind pensia acordată conform legislației române și documentele necesare a fi anexate cererii de pensie: www.cnpp.ro

PENSIA PENTRU LIMITĂ DE VÂRSTĂ

Vârsta standard de pensionare este 63 de ani pentru femei și de 65 de ani pentru bărbați, stagiul minim de cotizare este de 15 ani și stagiul complet de cotizare este de 35 de ani, atât pentru femei, cât și pentru bărbați. Atingerea acestor coordonate se realizează printr-o creștere graduală, conform eșalonării prevăzute în anexa nr. 5 la Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice.

Pentru a verifica data pensionării în România puteți accesa: [CNPP - Vârsta pensionare](#)

PENSIA ANTICIPATĂ

Persoanele care au realizat un stagiul de cotizare cu cel puțin 8 ani mai mare decât stagiul complet de cotizare prevăzut de lege, pot solicita pensia anticipată cu cel mult 5 ani înaintea împlinirii vârstei standard de pensionare.

PENSIA ANTICIPATĂ PARTIALĂ

Pensia anticipată parțială se acordă cu cel mult 5 ani înainte de împlinirea vârstei standard de pensionare, persoanelor asigurate care au realizat stagiile complete de cotizare prevăzute de lege, precum și celor care au depășit stagiul complet de cotizare cu până la 8 ani.

Dacă doriți să obțineți pensie din România, nu uitați să depuneți la INPS și **actele din care să rezulte perioadele de activitate realizate în țara noastră** (carnetul de muncă sau adeverințe eliberate, în condițiile legii, de foștii angajatori din România); eventuale adeverințe privind sporurile cu caracter permanent reglementate prin lege sau prin contractul colectiv/individual de muncă; eventuale adeverințe privind condițiile de muncă deosebite, speciale și/sau alte condiții (dacă este cazul). **Fotocopiile documentelor care atestă perioada lucrată în România trebuie să fie certificate "conform cu originalul" pe fiecare pagină, să fie lizibile și să nu lipsească file. De asemenea, INPS poate confirma prin sistemul EESSI, odată cu transmiterea electronică a cererii, faptul că documentele transmise reprezintă fotocopiile ale documentelor prezentate în original instituției de contact.**

Dovada vechimii în muncă realizată de foștii asigurați ai sistemului de asigurări sociale din România până la data de 1 aprilie 2001, data de la care evidența perioadelor de asigurare în sistemul public de pensii este deținută, în format electronic, de casele teritoriale de pensii, iar la nivel central de CNPP, se face cu carnetul de muncă, carnetul de asigurări sociale sau cu alte acte prevăzute de lege.

!!! În cazul în care nu sunteți în posesia acestor documente, este necesar să vă adresați, în nume propriu, foștilor angajatori sau deținătorilor de fonduri arhivistice, în vederea obținerii lor.

Persoanele care nu se află în posesia carnetului de muncă vor solicita eliberarea de adeverințe de vechime în muncă fostelor unități angajatoare sau deținătorilor arhivelor acestora, adeverințe care vor cuprinde obligatoriu cel puțin următoarele elemente:

1. denumirea angajatorului;

2. datele de identificare a persoanei;
3. perioada în care s-a lucrat, cu indicarea datei de începere și de încetare a raportului de muncă;
4. menționarea temeiului legal în baza căruia a avut loc încadrarea;
5. funcția, meseria sau specialitatea exercitată;
6. salariul tarifar de încadrare;
7. denumirea sporurilor cu caracter permanent, procentul sau suma acordată;
8. perioada în care a primit sporul și temeiul în baza căruia s-a acordat.

Actele vor avea număr și data de înregistrare, ștampila unității emitente, precum și semnătura celui care angajează unitatea sau a persoanei delegate în acest sens de conducerea unității.

Pentru recunoașterea vechimii în muncă prin adeverințe eliberate de angajatori sau deținătorii legali de arhive, în cazul pierderii sau deteriorării carnetul de muncă este necesar ca titularul să publice un anunț în Monitorul Oficial al României, partea a III-a privind pierderea sau distrugerea acestuia.

ÎN ATENȚIA PERSOANELOR CARE URMEAZĂ SĂ SE RESTABILEASCĂ ÎN ROMÂNIA

Precizări ale Institutului Național de Protecție Socială din Italia (INPS) cu privire la soluționarea cererilor de pensionare depuse în Italia, la INPS, de către solicitanți care, părăsesc teritoriul Italiei, înainte de emiterea deciziei de pensionare italiene

Potrivit legislației italiene în vigoare, atunci când o persoană rezidentă pleacă definitiv din Italia, are obligația să depună la *Biroul Anagrafe* din cadrul Primăriei la care a fost înregistrată ultima oară, o declarație ”*dichiarazione di trasferimento di residenza all'estero*”, cu privire la noua sa adresă [2017-05-22 \(2\) \(interno.gov.it\)](https://www.interno.gov.it/it/2017/05/22/2). Noua sa adresă și data plecării din Italia vor fi astfel înregistrate în Registrul Național de Evidență a Populației Rezidente din Italia. Vă recomandăm să efectuați demersurile menționate mai sus, pentru a evita să fiți radiati de către Primărie cu mențiunea ”*cancellato per irreperibilità*”.

Cererile de pensionare depuse în Italia de către solicitanți care se restabilesc în România, înainte de emiterea de către INPS a deciziei de pensionare, sunt instrumentate diferit, în funcție de îndeplinirea / neîndeplinirea formalităților indicate mai sus.

Prima situație: persoana depune la Anagrafe declarația privind mutarea sa în România, indicând noua sa adresă → dacă demersul se efectuează după depunerea la INPS a cererii de pensionare, dosarul va fi soluționat de către sediul INPS unde a fost înregistrată cererea (competent în baza rezidenței solicitantului la data depunerii cererii);

A doua situație: persoana nu depune la Anagrafe declarația privind mutarea sa în România → după finalizarea procedurii de radiere a persoanei din Registrul de evidență a populației rezidente cu mențiunea ”*cancellato per irreperibilità*” (informație care este transmisă automat și către INPS), cererea de obținere a drepturilor de pensie, de regulă, se transferă către Polul INPS competent pentru solicitanții rezidenți în România, respectiv către INPS Terni, întrucât nu se cunoaște data certă a părăsirii teritoriului Italiei, de către solicitantul drepturilor de pensie. Cererile sunt respinse, întrucât sunt incomplete, neconținând informațiile necesare pentru evaluarea dreptului la pensie în baza legislației italiene de referință, conținute în formularele comunitare de legătură / SED, conform Regulamentelor comunitare privind securitatea socială a lucrătorilor migranți. Prin urmare, INPS Terni nu are toate elementele necesare pentru a evalua dreptul solicitantului la pensia italiană, de la dosar lipsind inclusiv certificarea eventualelor perioade de asigurare realizate în România.

! Simpla deținere a unei cărți de identitate italiană (cu mențiunea ”non valida per espatrio”) în curs de valabilitate, după schimbarea locuinței, nu înseamnă în mod obligatoriu că persoana respectivă își menține rezidența la respectiva adresă, până la expirarea cărții sale de identitate. O persoană poate fi radiată din Registrul de evidență populației, atât la cererea unei persoane (de ex. proprietarul spațiului de locuit, etc), cât și urmare a unor verificări efectuate de către primărie sau alte instituții italiene.

MODALITĂȚI DE VERIFICARE A PROFILULUI DE CONTRIBUABIL, A STADIULUI CERERILOR SAU A SITUAȚIEI PROPRIILOR CONTRIBUȚII PLĂTITE ÎN ITALIA

Puteți verifica direct pe site-ul www.inps.it situația contribuțiilor de asigurări sociale, a pensiei, stadiul cererilor prezentate la INPS sau adresa dvs. din evidența instituției, dacă dețineți SPID, carte de identitate electronică (CIE) sau cartea națională a serviciilor (CNS). De asemenea, persoanele rezidente în afara granițelor Italiei, care nu dețin un document de identitate italian, pot solicita eliberarea unui PIN <https://www.inps.it/accedere-ai-servizi/ottenere-e-gestire-il-pin>

Aveți, de asemenea, posibilitatea să vă adresați unui *patronato* pentru a verifica dacă adresa cu care sunteți înregistrat în evidențele INPS este cea actuală. În modul acesta vă asigurați că toate comunicările INPS ce vă sunt adresate ajung la dvs. în timp util. De exemplu, dacă INPS vă plătește pensia în străinătate, iar adresa dvs. deținută de INPS nu este cea actuală, riscați să nu primiți certificatul de viață sau solicitarea de transmitere a declarației de venit (Redest), riscând astfel suspendarea/eliminarea sau chiar diminuarea pensiei (în caz de netransmitere a Redest). Pentru datele de contact ale *patronati* cu sedii în România: https://ambbucarest.esteri.it/ambasciata_bucarest/it/informazioni_e_servizi/servizi_consolari/pension_i%20e%20sicurezza%20sociale/patronati.html

Foarte important: Verificați întotdeauna situația privind contribuțiile dvs. de asigurări sociale („estratto conto contributivo”) fie online, înregistrându-vă pe site-ul INPS, fie adresându-vă INPS sau unui „patronato”, pentru a evita eventuale surprize neplăcute. În eventualitatea în care ați descoperit că angajatorul dvs. a omis să vă plătească contribuțiile de asigurări sociale, vă sfătuim să prezentați, în cel mai scurt timp posibil, o plângere la INPS, cu ajutorul unui „patronato”. Potrivit legislației în vigoare, contribuțiile de asigurări sociale pot fi recuperate retroactiv pentru o perioadă de maxim 5 ani, ce se calculează de la momentul depunerii la INPS a plângerii menționate mai sus.

TRANSMITEREA ANUALĂ A CERTIFICATULUI DE VIAȚĂ PENTRU CONTINUAREA PRIMIRII PENSIEI PLĂTITĂ CONFORM LEGISLAȚIEI ROMÂNE

Beneficiarii sistemului public de pensii din România stabiliți în străinătate își primesc pensia pe teritoriul statului de domiciliu sau de reședință (stat de ședere obișnuită), în contul bancar declarat la casa teritorială de pensii în evidența căreia se află dosarul de pensie.

Info suplimentare: <https://www.cnpp.ro/exportul-in-strainatate-al-drepturilor-de-pensie>

În cazul în care primiți în Italia o pensie plătită de către statul român, aveți **obligația să transmiteți către CTP, care plătește pensia, în fiecare an, până cel târziu la data de 31 decembrie, un certificat de viață (CNPP - Certificatul de viață) – Anexa 3**. În vederea prezentării certificatului de viață, casa teritorială de pensii vă va transmite, la adresa de domiciliu/reședință comunicată, în luna octombrie a fiecărui an, un exemplar al certificatului de viață completat în Partea A, indicând data limită de transmitere a certificatului de viață de către beneficiari.

Aveți obligația de a completa Partea B a certificatului de viață, în fața unei autorități legale de pe teritoriul statului de reședință (de exemplu primărie, INPS, oficiu consular al României în Italia, etc), respectiv domiciliu, după caz. Instituția respectivă trebuie să certifice faptul că Partea B a certificatului de viață a fost semnată personal de dvs., titular al drepturilor, completând, în acest sens, Partea C a certificatului.

Dacă nu prezentați sau nu transmiteți certificatul de viață în termenul indicat, Casa teritorială de pensii competentă va suspenda plata drepturilor dvs. de pensie începând cu luna februarie a anului în curs. Dacă veți transmite certificatul de viață după expirarea termenului indicat, drepturile cuvenite din cadrul sistemului public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale vor fi reluate în plată de la data suspendării, cu respectarea termenului general de prescripție.

Dacă nu ați primit certificatul, îl puteți descărca direct de pe site-ul CNPP (<https://www.cnpp.ro/documents/10180/8470507/Model%20Certificat%20de%20Viata%20RO%20I>) / CTP, completa și obține certificarea de către o instituție competentă. Ulterior, certificatul trebuie transmis către CTP. Puteți contacta CTP inclusiv prin email. Adresele de email ale compartimentelor pensii comunitare din cadrul CTP sunt personalizate după modelul: judet.pi@cnpp.ro.

TRANSMITEREA ANUALĂ A CERTIFICATULUI DE VIAȚĂ PENTRU CONTINUAREA PRIMIRII PENSIEI ITALIENE

În situația în care primiți în România o pensie plătită de către statul italian, aveți obligația de a transmite anual către Citibank (instituția bancară care efectuează plata pensiilor INPS în exteriorul Italiei) certificatul de viață vizat de către o instituție competentă (de exemplu, CTP, primărie, oficiu consular italian etc).

Actuala campanie de verificare de către INPS a existenței în viață, care vizează pensionarii INPS din România, se desfășoară în perioada 20 martie 2023 - 18 iulie 2023. Așadar, începând cu data de 20 martie 2023, pensionarii INPS rezidenți în România primesc prin poștă de la Citibank un plic cu certificatul de viață completat cu datele fiecăruia și o scrisoare care conține: instrucțiuni pentru completarea certificatului de viață, solicitarea de transmitere a fotocopiei documentului de identitate al pensionarului și datele de contact ale Serviciului Citibank de asistență a pensionarilor.

Certificatul de viață este personalizat, conținând deja datele de identificare ale pensionarului. **În situația în care pensionarul nu a primit prin poștă certificatul de viață trebuie să contacteze Serviciul de asistență al Citibank (email: inps.pensionati@citi.com / număr de telefon: 0800 400863), care îi va transmite un nou certificat, inclusiv prin email.**

Inclusiv *Patronatele italiene* pot sprijini pensionarii care nu și-au primit certificatul de viață, conectându-se la *Portale Agenti* al Citibank pentru a descărca formularul, dacă sunt abilitate în acest sens. Pentru datele de contact ale *patronatelor italiene* din România: https://ambbucarest.esteri.it/ambasciata_bucarest/it/informazioni_e_servizi/servizi_consolari/pensionari%20sicurezza%20sociale/patronati.html

După primirea certificatului de viață de la Citibank, pensionarul trebuie să se adreseze unei instituții competente pentru certificarea și ștampilarea formularului (de exemplu: casa teritorială de pensii, primărie, oficiu consular italian etc). Ulterior, după ce și-a făcut o fotocopie a acestuia, trebuie să trimită originalul, alături de fotocopia documentului său de identitate, până cel târziu 18 iulie 2023, prin poștă, cu recomandată, la adresa: **PO Box 4873, Worthing BN99 3BG, United Kingdom.**

În cazul în care pensionarul nu poate transmite certificatul de viață standard, Citibank N.A. acceptă și certificate de viață eliberate de către autoritățile locale competente, însă totuși se recomandă transmiterea certificatului de viață standard personalizat, emis de Citibank.

Ca noutate, Ministerul Afacerilor Externe și al Cooperării Internaționale din Italia a realizat, împreună cu INPS, un proiect care prevede posibilitatea ca pensionarii să intre în contact cu oficiile consulare italiene prin intermediul unui apel telefonic video. În acest sens, pensionarii sunt rugați să indice o adresă de email și un număr de telefon în certificatul de viață transmis către Citibank N.A. Modalitatea de certificare a existenței în viață prin intermediul apelului telefonic video este suplimentară și nu înlocuiește modalitățile obișnuite, care presupun prezența fizică a pensionarului în fața unei instituții competente, abilitată să vizeze semnarea certificatului de viață.

În situația în care certificatul de viață nu este primit de Citibank până la data limită indicată, plata ratei de pensie aferentă lunii august 2023 se va efectua prin transfer Western Union. Dacă nici în această situație, pensionarul nu își încasează banii / nu transmite certificatul de viață până la 19 august 2023, plata pensiei se suspendă, începând cu rata de pensie aferentă lunii septembrie 2023.

În cazul persoanelor care rezultă "irreperibili" în Registrul de evidență a populației din Italia și, în consecință, și la INPS, plicul cu certificatul de viață, ce trebuie completat și restituit Citibank, se transmite la adresa pensionarului existentă în baza de date a Citibank. Este foarte important să verificați direct sau cu ajutorul unui patronat cu ce adresă figurați la INPS și, de asemenea, să vă asigurați că atât către INPS, cât și către Citibank a fost comunicată adresa dvs. actuală.

Referitor la plata pensiei italiene, către beneficiarii stabiliți în România, aceasta se efectuează, de regulă lunar. Fac însă excepție pensiile care au un quantum mic, care sunt plătite semestrial (quantum lunar cuprins între 10 și 75 de euro, limite stabilite pentru anul 2021) sau chiar anual (quantum mai mic de 10 euro – limită stabilită pentru anul 2021).

Anexa 1: Case teritoriale de pensii desemnate Poli de competență

- a. Pentru solicitările primite din partea Sediilor Provinciale ale INPS din cadrul Regiunii Lazio (Frosinone, Latina, Rieti, Roma Tuscolano, Civita Vecchia, Pomezia, Viterbo): **Casa Județeană de Pensii Iași;**
- b. Pentru solicitările primite din partea Sediilor Provinciale Bergamo, Brescia, Como, Cremona, Lecco, Lodi ale INPS din cadrul Regiunii Lombardia: **Casa Județeană de Pensii Vaslui;**
- c. Pentru solicitările primite din partea Sediului Directoratului Provincial Milano al INPS din cadrul Regiunii Lombardia: **Casa Județeană de Pensii Buzău;**
- d. Pentru solicitările primite din partea Sediilor Provinciale Mantova, Pavia, Sondrio, Varese, Monza ale INPS din cadrul Regiunii Lombardia: **Casa Județeană de Pensii Neamț;**
- e. Pentru solicitările primite din partea Sediilor Provinciale Alessandria, Asti, Biella, Cuneo, Novara ale INPS din cadrul Regiunii Piemonte: **Casa Județeană de Pensii Vrancea;**
- f. Pentru solicitările primite din partea Sediilor Provinciale Collegno, Torino, Verbano - Cusio - Ossola, Vercelli ale INPS din cadrul Regiunii Piemonte: **Casa Județeană de Pensii Constanța;**
- g. Pentru solicitările primite din partea Sediilor Provinciale ale INPS din cadrul Regiunilor Valle d'Aosta (Aosta) și Liguria (Genova, Imperia, la Spezia, Savona): **Casa Județeană de Pensii Mehedinți;**
- h. Pentru solicitările primite din partea Sediilor Provinciale ale INPS din cadrul Regiunii Veneto (Belluno, Padova, Rovigo, Treviso, Veneția, Vicenza, Verona): **Casa Județeană de Pensii Constanța;**
- i. Pentru solicitările primite din partea Sediilor Provinciale ale INPS din cadrul Regiunii Emilia Romagna (Bologna, Ferrara, Forlì Cesena, Modena, Piacenza, Parma, Ravenna, Reggio Nell' Emilia, Rimini, Imola): **Casa Județeană de Pensii Galați;**
- j. Pentru solicitările primite din partea Sediilor Provinciale ale INPS din cadrul Regiunii Toscana (Arezzo, Cecina, Firenze, Grosseto, Livorno, Lucca, Massa Carrara, Pisa, Prato, Pistoia, Siena): **Casa Județeană de Pensii Botoșani;**
- k. Pentru solicitările primite din partea Sediilor Provinciale ale INPS din cadrul Regiunii Friuli Venezia Giulia (Gorizia, Pordenone, Trieste, Udine): **Casa Județeană de Pensii Dolj;**
- l. Pentru solicitările primite din partea Sediilor Provinciale ale INPS din cadrul Regiunii Campagna (Avellino, Benevento, Caserta, Napoli, Salerno): **Casa Județeană de Pensii Suceava;**
- m. Pentru solicitările primite din partea Sediilor Provinciale ale INPS din cadrul Regiunii Umbria (Perugia, Terni): **Casa Județeană de Pensii Brăila;**
- n. Pentru solicitările primite din partea Sediilor Provinciale ale INPS din cadrul Regiunii Molise (Campobasso, Isernia): **Casa Județeană de Pensii Brăila;**